

Joanna Wieczorek
Zespół-Szkolno Gimnazjalny im. M. Konopnickiej
w Niechcicach
ul. Częstochowska 27
97-340 Rozprza
www.joannawieczorek.pl

I. Starożytny Egipt

Sprawdzana czynność:

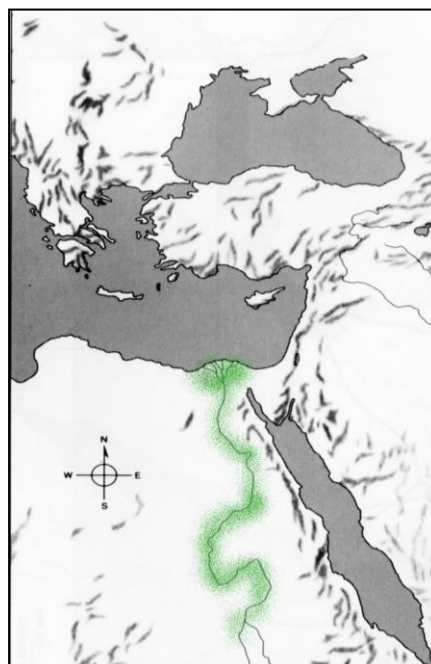
Uczeń

- odczytuje informacje ze źródła kartograficznego (zaznacza na mapie Egipt Góry, Egipt Dolny i deltę Nilu)
- analizuje źródło kartograficzne (podając położenie geograficzne i warunki naturalne starożytnego Egiptu)
- uzasadnia swoje stanowisko

Zadanie

Na mapie zaznacz:

- a. Egipt Góry, Egipt Dolny, deltę Nilu, Morze Śródziemne, Morze Czerwone i Pustynię Libijską.**
- b. Scharakteryzuj położenie geograficzne i warunki naturalne starożytnego Egiptu.**
- c. Uzasadnij stwierdzenie greckiego historyka Herodota: „Egipt jest wielkim darem Nilu”**

Źródło mapy: fivejs.com

b.....

.....

.....

c.....

.....

.....

Sprawdzana czynność:

Uczeń

- potrafi nanieść na mapę konturową informacje dotyczące położenia geograficznego starożytnego Egiptu
- zna warunki naturalne cywilizacji egipskiej

Zadanie

Na mapę konturową starożytnego Egiptu nanieś wszystkie niezbędne według Ciebie informacje dotyczące położenia geograficznego i warunków naturalnych. Skorzystaj z odpowiedzi w ramce.

Kontynent Afryka, Morze Śródziemne, Delta Nilu, Morze Czerwone, Pustynia Libijska, Rzeka Nil, Pustynia Nubijska, Teby, Memfis.

Źródło mapy:fivejs.com

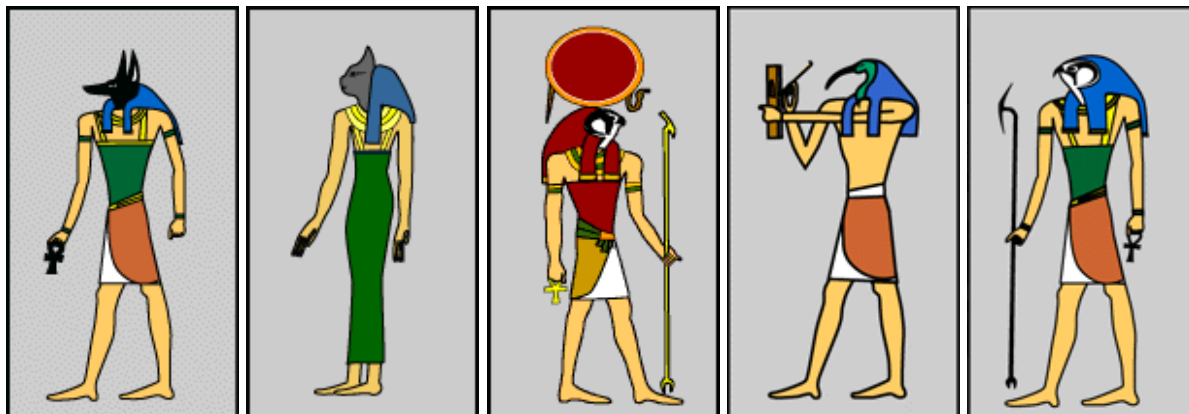
Sprawdzana czynność:

Uczeń

- charakteryzuje podanych bogów egipskich

Zadanie

Pod wizerunkami bogów egipskich wpisz ich imiona oraz określ, czego byli opiekunami.

Źródło: www.ancientegypt.co.uk

a. .... b. .... c. .... d. .... e. ....

Sprawdzana czynność:

Uczeń

- określa system wierzeń politeistycznych
- określa cywilizację, z którą związane są przedstawione bóstwa
- wyjaśnia pojęcie „panteon bogów”

Zadanie

Na podstawie podanego źródła ikonograficznego:

- Podaj nazwę systemu religijnego, którego wizerunki bogów przedstawia ilustracja.
- Podaj nazwę starożytnej cywilizacji, z którą związane są przedstawione bóstwa.
- Wyjaśnij pojęcie „panteon” bogów.

Źródło: www.egyptianmyths.com.

- a. ....
- b. ....
- c. ....

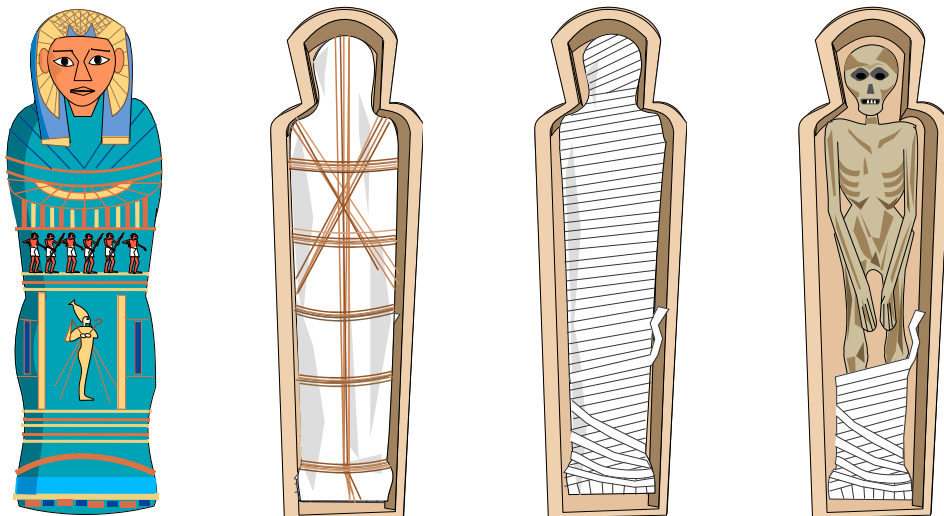
Sprawdzana czynność:

Uczeń

- rozumie pojęcie „mumia”, co miał na celu proces mumifikacji
- wie, dlaczego sztuka mumifikacji powstała w Egipcie, kogo mumifikowano, jakie przedmioty umieszczano w egipskich grobowcach, gdzie chowano biednych Egipcjan i w jakim celu Egipcjanie budowali piramidy
- zna boga, który patronował mumifikacji

Zadanie

Obejrzyj ilustrację a następnie odpowiedź na pytania.

Źródło ilustracji: www.elmhurst.edu

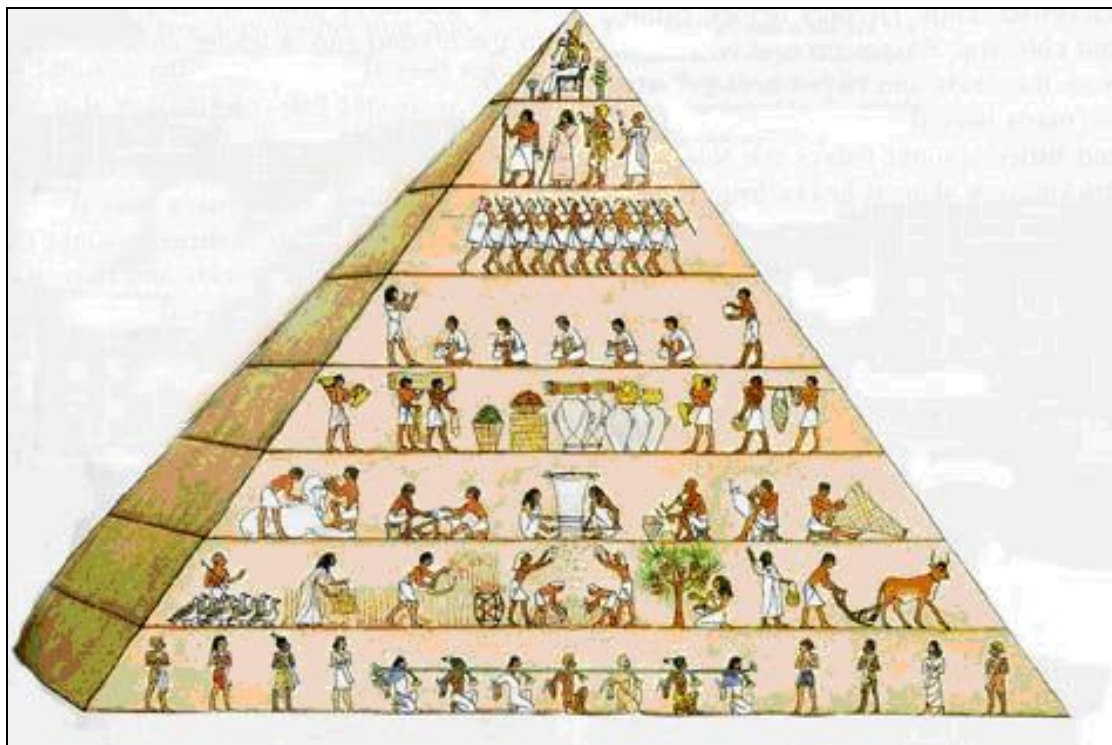
Sprawdzana czynność:

Uczeń

- zna grupy społeczne w starożytnym Egipcie
- potrafi określić prawa i/lub obowiązki poszczególnych grup społecznych

Zadanie

Po obejrzeniu ilustracji opisz strukturę społeczeństwa egipskiego uwzględniając obowiązki i przywileje poznanych grup społecznych.

Źródło ilustracji: kassandraproject.files.wordpress.com

Grupa społeczna	Prawa	Obowiązki

Sprawdzana czynność:

Uczeń

- wskazuje związki pomiędzy rozwojem cywilizacji starożytnego Wschodu a środowiskiem naturalnym.

Zadanie

Przeczytaj uważnie tekst. Wykorzystując posiadane wiadomości, wykonaj poniższe zadania.

„W starożytnej Mezopotamii i Egipcie ludzie oddawali cześć wielu bogom. Uznawali ich za stwórców świata, rządzących zjawiskami oraz elementami przyrody - wichrami, burzami, słońcem i wodą. Ludzie czcili więc bóstwa słońca, rzek czy też burz, od których, jak uważali, uzależniony był urodzaj i dostanie życie. Wierzyli, że bogowie są wszechpotężni i znajdują się wszędzie. Ich gniew czy też łaska miały decydować o dalszych losach każdego człowieka. Dlatego też ludzie, by zjednać sobie ich przychylność, wznosili na ich cześć świątynie, składali ofiary i odprawiali obrzędy”.

Źródło: A. Zaleski-Ejgierd, *Testy osiągnięć uczniów z historii*, Warszawa 2003, s. 41.

1. Wiara w wielu bogów to

- a. polityka.
- b. politeizm.
- c. polis.

2. Dlaczego mieszkańcy starożytnego Wschodu oddawali cześć przede wszystkim bóstwom władającym siłami przyrody?

.....

.....

.....

.....

Sprawdzana czynność:

Uczeń

- charakteryzuje wspólne cechy cywilizacji państwowych starożytnego Wschodu.

Zadanie

Scharakteryzuj wspólne cechy cywilizacji państwowych starożytnego Wschodu.

Sprawdzana czynność:

Uczeń

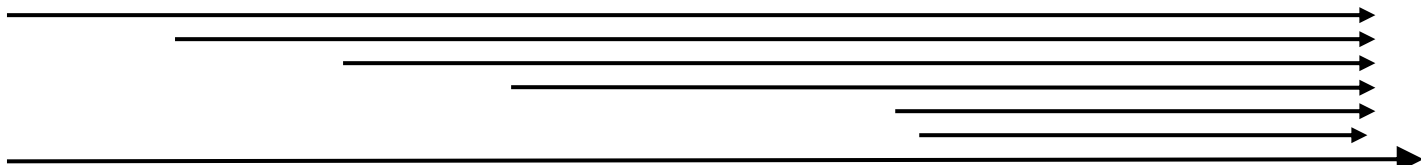
- umieszcza najstarsze cywilizacje w przestrzeni

Zadanie

Zaznacz na osi chronologicznej czas powstania najstarszych cywilizacji.

**Mezopotamia (Sumerowie, Babilonia, Assyria, Persja), Egipt, Indie, Palestyna - Fenicja-
Grecja, Grecja klasyczna (776 r. p .n. e.), Rzym (753 r. p. n.e.)**

Oś czasu

Sprawdzana czynność:

Uczeń

- rozumie pojęcia związane z historią starożytnego Egiptu

Zadanie

Połącz pojęcie z jego znaczeniem, wpisując w miejsce wykropkowane odpowiednią cyfrę.

a. papirus [...]	1. pismo używane do zapisu najważniejszych spraw państwa i świętych tekstów
b. sarkofag [...]	2. materiał pisarski powszechnie używany w Egipcie
c. hieroglify [...]	3. wiara w wielu bogów
d. monarchia despotyczna [...]	4. 7 „cud świata”
e. piramida Cheopsa [...]	5. sieć kanałów nawadniających pola
f. system irygacyjny [...]	6. wiara w wielu bogów
g. politeizm [...]	7. państwo, w którym monarcha sprawuje władzę dożywotnio, jest najwyższym bogiem lub kapłanem, do

niego należy dowództwo nad wojskiem, stanowi prawa, którym sam nie podlega. Posiada władzę nieograniczoną
8. zdobiona trumna w kształcie skrzyni.

Sprawdzana czynność:

Uczeń

- charakteryzuje rośliny uprawiane i hodowlę zwierząt w starożytnym Egipcie
- wskazuje, do kogo należała władza
- określa charakter architektury

Zadanie

Dokończ zdania:

1. Rośliny uprawiane w starożytnym Egipcie to przede wszystkim:
.....
2. Hodowano głównie .....
3. Władza należała do .....
4. Architektura miała charakter .....
5. Świątynie budowano z .....

Sprawdzana czynność:

Uczeń

- określa charakter architektury

Zadanie

Jaką rolę pełniły przedstawione poniżej kolumny w starożytnym Egipcie?

Źródło ilustracji:etc.usf.edu.

.....
.....
.....

Sprawdzana czynność:
Uczeń
➤ zna rodzaje pisma używanego w starożytnym Egipcie

Zadanie

W starożytnym Egipcie używano trzech rodzajów pisma. Rozpoznaj rodzaj pisma i wpisz odpowiednio do tabeli.

Rodzaj pisma	Określenie
	Pismo używane do zapisu najważniejszych spraw państwa i świętych tekstów.
	Uproszczone pismo hieroglificzne używane początkowo przez kapłanów do szybkiego zapisu. Później stało się pismem skrybów.
	Pismo wywodzące się z hieratyki powstałe w VII wieku p.n.e. służące do zapisu różnorodnych tekstów od umów handlowych, przez dokumenty państwowe po literaturę piękną i formuły magiczne. Pismo miało duże znaczenie dla działania aparatu państwowego i rozwoju kultury; rola papirusu w kulturze czasów starożytnych;

Sprawdzana czynność:
Uczeń
➤ potrafi rozważyć podany problem w formie rozprawki

Zadanie

Pliniusz Starszy, rzymski pisarz, uczyony i historyk w *Historii Naturalnej* (ks. XIII 68) napisał: „ bez karty papirusowej trudno wyobrazić sobie ludzką cywilizację, a tym bardziej historię”. W formie rozprawki rozważ ten problem.

.....
.....

